

CENY PRZEMUMERATY:

Przemumerata miesięczna jednego wydania bez dostawy K 10-30, z dostawą K 12-30. — Przemumerata miesięczna obydwu wydań bez dostawy K 20-30, z dostawą K 22-30. — Przemumerata zamiejscowa jednego wydania w całym Państwie Polskiem K 12-30, zamiejsc. obydwu wyd. K 22-30. — Za zmianę adresu dopłaca się 30 halary.

Cena za egzemplarz w całości państwie 60 hal.

Adres Redakcji i Admin.: LWÓW, SOKOŁA 4

Ogłoszenia

przyjmuje Administracja, ul. Sokola 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.

W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w Biurze dzienników „Promień”, ul. Włók 1. 10.

GAZETA

WIECZORNA

wychodzi codziennie o godzinie 1 po poł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna”)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokola 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biuro Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5064.

Lwów, czwartek 5 lutego 1920

KOŁ X

Rząd polski porozumiewa się z Rumunią i państwami kresowemi!

Anglia poprze Polskę przeciw bolszewikom!

Moment zwrotny.

Lwów, 4. lutego.

Nasza agencja telegraficzna podała wreszcie wczoraj urzędowe doniesienie o propozycji Rady Komisarzy Ludowych, adresowanej do naczelnika Piłsudskiego, a podpisanej przez Lenina, Czicherina i Trockiego. Jakkolwiek zatem jest to narazie tylko telegram iskrowy, niemniej jednak jest dokumentem oficjalnym.

Propozycja ta obejmuje oznaczenie linii demarkacyjnej, gotowość rokowań pokojowych, bezwarunkowe uznanie niepodległości i suwerenności Polski. Mieści ona również zapowiedź zatwierdzenia tej propozycji w najbliższym czasie przez komitet wykonawczy Rad. Enuncjacja stwierdza, że rząd sowiecki nie zawarł żadnego traktatu, ani z Niemcami, ani z innym państwem, któryby był wymierzony przeciw Polsce.

Dotychczasowych rokowań pokojowych doniosłym jest punkt czwarty propozycji, orzekający, że „o ile chodzi o interesy rzeczywiste Polski i Rosji nie ma ani jednej kwestyi czy charakteru terytoryjnego, czy ekonomicznego lub innego, któreby nie mogły być rozstrzygnięte w drodze pokojowej zapomocą rokowań, ustępstw i wzajemnych układow, jak to ma miejsce w chwili obecnej przy rokowaniach z Estonią”.

Nie ulega zatem wątpliwości, że mamy do czynienia z realną ofertą pokoju ze strony Rosji sowieckiej. Doniosłość momentu jest widoczna, i przypomina dla Polski chwile poprzedzające pierwsze zawieszenie broni z Niemcami.

Nie może być niestety mowy o całkowitej naszej niezależności w rokowaniach z Rosją. Za wielką na to jest nasza nietylko zależność, ale i wspólność interesów z Zachodem. Zresztą nawet podczas rokowań, nie możemy zaniechać zbrojeń, nie możemy również rezygnować z dowozu do Polski żywności i wogóle artykułów pierwszej potrzeby.

Nie ulega jednak wątpliwości, że mimo to Polska ma w tym momencie szerokie ramy swobodnej decyzji podczas ewentualnych rokowań z Rosją.

Wynika to z następujących rozważań. Oj zachodu, od nieprawdopodobnej zresztą napaści ze

Ciąg dalszy na str. 2-giej.

Rząd polski porozumie się z Rumunią i państwami kresowemi, zanim udzieli definitywnej odpowiedzi Rosji.

Warszawa, 4. lutego.

(Telef.) (G) „Nowiny Codzienne” podają, że wobec propozycji pokojowych rosyjskiego rządu sowieckiego, rząd polski porozumie się naj-

pierw z rządami Rumunii, Estonii i Litwy, oraz z koalicją, a dopiero potem udzieli bolszewikom jasnej i stanowczej odpowiedzi.

Anglia będzie popierała Polskę?

Tak twierdzi „Morning Post”.

Warszawa, 4. lutego.

(Telef.) (G) Wbrew odmiennym informacjom zarówno tutejszych kół politycznych jak i doniesieniom warszawskiego korespondenta „Morning

Post” wczoraj słycał tu było, jakoby reprezentant Anglii w Warszawie, złożył na ręce Naczelnika Państwa oświadczenie, iż Anglia będzie popierała Polskę w wojnie z bolszewikami.

Prasa moskiewska o propozycji pokojowej.

W edeń, 4. lutego.

(Telef.) (u) Moskiewska prasa omawiając przedłożoną Polsce propozycję pokojową pisze: Rząd republiki sowieckiej jest przeony, że Polska tym razem nie odrzuci propozycji pokojowej, lecz weźmie ją pod rozwagę, a to z następujących przyczyn:

1. Rząd polski nie zechce dłużej prowadzić wojny, która niesie ze sobą ujemne skutki dla ludu polskiego i niszczy cały kraj.

2. Koalicyjne państwa wycofały się już z czynnej akcji przeciw Rosji sowieckiej a Judenicz, Kolczak i Denikin są pokonani. Polska więc chyba nie zechce być jedynym wrogiem Rosji sowieckiej.

3. W razie rozpoczęcia rokowań pokojowych mógłby się równo zacząć handel w mieniu między Polską a Rosją, z którego to handlu Polska odniesie znaczne korzyści.

4. Setki tysięcy ludzi wróciłoby z frontu do pracy i do odbudowy kraju.

5. Polska powinna wiedzieć, że Anglia robiłaby cibrzymie interesa p pierając obie strony przez dostarczanie im rozmaitych art kulów.

6. Rozpoczęcie rokowań pokojowych otwiera przed Polską nowe drogi i nowe cele.

Nie było narad w Belwederze.

Warszawa, 4. lutego.

(PAT) Wiadomość o rzekomym odbyciu wczoraj w Belwederze narady w sprawie bolsze-

wskiej propozycji pokojowej pozbawiona jest wszelkiej podstawy.

Rosja ogłasza stan pokojowy z Estonią.

Wiedeń, 4. lutego.

(Telef.) (G) Rząd sowiecki ogłosił zapomocą depezy iskrowej, że o północy 1. na 2. lutego nastąpił stan pokojowy między Rosją sowiecką a Estonią.

Sztab armii Denikina reorganizuje się.

Wiedeń, 4. lutego.

(Telef.) (u) Z Bukaresztu do oszą: Sztab rozbitej armii Denikina został zreorganizowany. Wszystkie miejsca kierownicze zajęli oficerowie angielscy, którzy obecnie prowadzą operację wojenną.

Linia frontu bolszewickiego na Podolu.

Wiedeń, 4. lutego.

(Telef.) (u) Wedle doniesień z Moskwy front bolszewicki na Podolu biegnie następująco: Około 35 wiorst na południowy wschód od Nowogrodu Wołyńskiego, na zachód od Czudnowa następnie w kierunku południowym koło Lubaru Sienawy, Pilawy na zachód od Derżni, Jałuchy i na poł. zachód od Baru

strony Niemców jesteśmy zaasekurowani. Niemcy nie mogą, choćby chcieli, powziąć się na coś podobnego. Mamy dalej do dyspozycji armię, mniejszą naturalnie od rosyjskiej, ale sprawniejszą, i bez porównania bardziej świadomą związku ze sztandarem, pod którym się walczy.

Koalicja sama okazuje dzisiaj brak woli wobec Rosyi, i brak programu. Zwróćmy uwagę np. na to, co pisze „Temps“ do niedawna, ujmujący się energicznie za odbudową Rosyi. „Dzisiaj mowy nie ma o ekspedycji do Rosyi, jak tego pragnął Churchill i jego doradcy militarni, lądowi i morscy. Niema również mowy, — powiada „Temps“ — o wejściu w normalne stosunki z Sowietami, jak to zarzucał Lloyd George'owi ze strony jego przeciwników, czy też przyjaciół „Labour Party“. Pozostaje gotowość pomagać materialnie, przetrwaniem agresji bolszewickiej państwu narodowemu, sąsiadującemu z Rosją obecną, nielegalnie prawnia bądź faktycznie. Pozostaje gotowość wymiany towarów pomiędzy kooperatywnymi rosyjskimi a krajami sprzymierzonymi i neutralnymi“. „Wypadki rosyjskie zwykle demontują wszelkie metafory (syntezy), od miazdzącego woła aż do drutu kokzastego“.

Ostatnie wyrażenie nader jest charakterystyczne na szpaltach „Temps“, do niedawna rewindykujące całość Rosyi Kołczaka, czy Denikina, wyjąwszy oczywiście Polskę i Finlandyę. Jest to ni mniej ni więcej, jak osra krytyka słynnego do niedawna wyrażenia, którego użył Clemenceau podczas jednej z ostatnich mów, wygłoszonych w parlamencie.

Opinia zatem francuska, elementów bardzo umiarkowanych i bardzo zainteresowanych w kapitalach francuskich, zaangażowanych w Rosyi, zajmując wobec Rosyi sowieckiej stanowisko, dyktuje sprzeczne z tem, co rok temu jeszcze uchodziło za dogmat. Francja nie miała dzisiaj nietylko o bezpośredniej walce z Rosją, ale nawet o pośredniej, która wyrażała się według formuły Clemenceau w postaci drutu kokzastego, którym miało okulić Rosję. Jak wiadomo przetrwał Clemenceau tę rolę drutu kokzastego Rumuni, ale w pierwszym rzędzie Polacy.

Abstrahuując od frazeologii społa zno politycznej, w którą jest ubrana deklaracja L. Nina, Cziczeina i Trockiego, należy stwierdzić, że w interesie obecnym Rosyi leży poniechanie walcz z Polską.

Czy to samo poniechanie leży w naszym interesie?

Gdyby na czele dzisiejszej Rosyi stał car razem ze swą sforą czynowników, możnaby się wahać co do odpowiedzi. Jasnym by było wówczas, że Rosja chce zdobyć chwilę oddechu, a nie zrezygnuje nigdy i naprawdę z trzech swych celów, primo wszechrosyjsko-słowiańskich — secundo prawosławnych, — tertio imperialistyczno-czyn w łczy (urzędniczych).

Rosja sowiecka reprezentuje bądź co bądź nowe zupełnie elementy społeczne w porównaniu z Rosją carską, jakkolwiek przede czy później, co prawda, w zmienionym kształcie ujawnia się niewątpliwie tendencje bądź carskiej Rosyi, bądź, co prawdopodobniejsza, starej Moskwy.

Na razie przynajmniej, zerwany został związek z Niemcami. Oderwanie prowincji nad bałtyckich pozbawi nad Rosją żywiołu biurokracyjno-oficerskiego z Niemców, owych słynnych baronów.

Niewiadomo jeszcze, czy element tatarsko-rosyjski, który tworzył rdzeń rosyjskiej biurokracji dojdzie z powrotem do swej siły.

Czynownictwo biurokracya rosyjska, oparta na „czynie“ i na ziem, doznała nie tylko pogromu, ale kto wie, czy istnieje. I czy wogóle ma widoki jakiegokolwiek państwowej i społecznej restytucji i regeneracji.

Podobnie i cerkiew prawosławna straciła ogromnie na znaczeniu, a chociażby nastąpiła jej odrodzenie, jej związek z państwem i jego polityką zagraniczną nie może powrócić do stosunków przedwojennych.

Natomia siła państwa nowego, pozbawionego kresów na olbrzymiej przestrzeni od Finlandy aż po Bessarabię na południu, została o partę na nieznaną ciagle jeszcze organizacyi

warstwy wieśniaczej i robotniczej, oczywiście z całym nową, bolszewicką biurokracyą.

Ta organizacya nowej Rosyi, rowieckiej, dużo czasu będzie jeszcze wymagała, zanim się skryształuje i wogóle będzie ukończoną. O wiele jednak donioślejszą jest inna kwestya, a mianowicie, czy siła i promień zasięgu chłopów i robotników wraz z sowietami, będzie mogła wogóle iść tak dale o na zewnątrz, po za granice Rosyi wielkorosyjsko-tatarskiej, jak sięgała linia apetytu cara, czynowników i popa, połączonych razem.

Rząd polski zastanowi się niewątpliwie poważnie nad temi kwestyami. Z Rosją bowiem można przystąpić do pokoju tylko na podstawie żelaznych aseuracji. Dyplomacya moskiewska ma sławę nie tylko niepomernej chytryści i obłądki, ale prawdziwej rutyny, wporw dającej często w błąd najbardziej wytrawnych dyptomatów. Za dyplomacyą polską musi stanąć opinia całego narodu, gdyż Rosja — nawet pobita i zmiażdżona — liczy się tylko z imponującą siłą nacisku i groźby.

J. B.

W sprawie organizacyi władz samorządnych.

Polskie Towarzystwo Prawnicze zastrzega sobie głos.

Lwów, 4. lutego.

Z polskiego Towarzystwa prawniczego otrzymujemy następujące uwagi:

Delegaci Sekcyi administracyjnej naszego Towarzystwa, zaproszeni przez ministra p. Wojchowskiego w dniu 20. grudnia 1919 na konferencyę dowiedzieli się ku swej żywej radości, że opracowany przez Sekcyę zarys organizacyi władz administracyjnych i związków samorządnych uzyskał przychylnę przyjęcie. Konferencya po ożywionej wymianie zdań na tle stosunków faktycznych w b. zabonach i warunków dobrej administracyi zakończyła się wezwaniem delegatów naszych przez p. ministra, ażeby do trzech tygodni opracowali szkic przyszłej organizacyi wojewódzkiej i związku samorządowego w województwie z cechą organizacyi stałej, w ten sposób obmyślony i ujęty, ażeby na jego podstawie organizacya władz wojewódzkich i związków samorządnych wojewódzkich na obszarze b. Galicyi mogła być wprowadzona niezwłocznie, na innych zaś obszarach państwa w czasie późniejszym; różnica w czasie wprowadzenia tej organizacyi stąd tylko wynika, że b. Galicya ma oddawna związki samorządne niższe i korporacje zawodowe, na których organizacya związku samorządowego wojewódzkiego miałaby się oprzeć, podczas gdy w innych dzielnicach państwa tych organizacyi niższych i korporacji zawodowych jeszcze niema. Szkic, o którym mowa, miał być podstawą nowej konferencyi celem ustalenia głównych zasad organizacyi województw, poczem nasza Sekcyja administracyjna miała opracować potrzebne projekty ustaw. Szkic wygotowano w czasie zakreślonym, a wobec wiadomości o chorobie p. ministra przesłano mu pocztą do Warszawy z prośbą o rozstrzygnięcie, czy Sekcyja ma na podstawie tego szkicu przystąpić do pracy kodyfikacyjnej.

W krótkim tym czasie dowiedzieliśmy się z niemałym zdumieniem, że bez względu na prace nad stałą organizacyą wojewódz w b. Galicyi toczą się przygotowania do utworzenia jakiejś nowej prowizorycznej organizacyi władz administracyjnych na tym obszarze. Dzienniki podały wiadomość, że komisya sędziowa przygotowała projekt ustawy o zmieszczeniu namiestnictwa i Wydziału krajowego, delegatów naszych, zaś zaproszono na konferencyę w namiestnictwie, której przedmiotem było przystosowanie prowizorycznej ustawy i wydanego do niej rozporządzenia ministerjalnego o organizacyi województw w b. Kongresówce do b. Galicyi. Nie możemy utulić zaniepokojenia, które ta wiadomość w gronie członków naszych wywołała. Znadto boleśnie odczuwamy skutki dotychczasowego i bezplanowego zmianiania urzędzeń, od szeregu lat w b. Galicyi istniejących,

należycie rowiniętych i wykazujących powolny zapas dorobku polskiego społeczeństwa, dorobku nabytego kosztem intensywnej pracy, znacznym wysiłkiem finansowym, w ciężkiej walce z nieuczliwym rządem zaborczym. Rozumiemy dobrze, że organizacya władz państwowych i związków samorządnych musi być jednolita i że skutkiem tego dotychczasowy ustroj tych władz i związków w b. Galicyi dozwalać musi w niejednym kierunku gruntownej zmiany. Godzimy się na to z góry i gotowi jesteśmy do współpracy, nie mając bynajmniej zamiaru akcentować jakiegos szczególnego przywiązania do ustroju, przez rząd austriacki nam narzuconego, a choć by nawet na tym rządzie z trudem i wysiłkiem zdobytego. Ale nie chcemy i nie możemy zrzec się dorobku lat przeszło 50 tak ciężko wywalzonego, nie chcemy i nie możemy patrzeć obojętnie, jak ten dorobek iść ma na marne albo nawet ma być zupełnie zaprzaszczony. A do obaw takich rok ubiegły dał nam uzasadnione podstawy. Centralizacya agend, odbieranych powoła i bez planu Wydziałowi krajowemu, doprowadziła do zupełnego upadku szpitalnictwa krajowego; jest faktem powszechnie znanym, że szpitalami od czasu odjęcia ich zarządu Wydziałowi krajowemu nie opiekuje się nikt, że nie mają opoju, artykułów żywności, leków, opatrunków itp. To samo niebezpieczeństwo groziło na polu budownictwa drogowego. Biura pośrednictwa pracy, prowadzone przez Wydział krajowy przestały istnieć, a to co na ich miejsce wprowadzono, zawiodło.

Przykładów takich możnaby przytoczyć więcej. Nam jednak nie chodzi ani o wyrzuty, ani o zarzuty, lecz o poważne ostrzeżenie przed niebezpieczeństwem, które płynie ze zwiłania albo zniekształniania instytucyi już istniejących, a tworzenia niedostatecznie obmyślonych i przyzwoitych urzędzeń przejściowych, które z natury rzeczy nie mogą spełnić przekazanego im zadania. Trudność ta i wynikające z niej fatalne skutki przedstawiają się jeszcze dosadniej, o ile chodzi o wprowadzenie tymczasowej organizacyi wojewódzkiej w b. Galicyi a bowiem prowizoryczna ustawa o województwach w b. Kongresówce, która ma być na b. Galicyę rozszerzona, nie obejmuje zgola organizacyi związku samorządowego wojewódzkiego. Ależ związek taki istnieje i pracuje ze znakomitymi wynikami w b. Galicyi od przeszło pół wieku. Przejść nad nim do porządku dziennego nie można. Trzeba więc znowu jakiegos prowizoryum, które koniecznym następstwem błędnego rozwiązania kwestyi cofnie nas na tem polu o lat 50 wstecz. Nie wahaamy się wypowiedzieć zdania, że mniejszym złem — jeżeli to złem nazwacby można — byłoby pozostawienie dotychczasowego stanu rzeczy przez pół roku dłużej, i wyzyskanie tego czasu na przygotowanie stałej organizacyi województ, t. j. władz i związków samorządnych wojewódzkich, tak, aby przemiana dotychczasowego ustroju w b. Galicyi odbyła się w sposób stanowczy i trwały, a z uniknięciem nowych prób urzędzeń przejściowych, które daly już dotychczas jak najgorsze wyniki.

Wobec tego, jako jedynie odpowiednią i do celu wiodącą drogę uważamy zorganizowanie władz i związków samorządnych wojewódzkich sposobem stałym na podstawie wniosków przez naszą Sekcyę administracyjną opracowanych, a przez p. ministra spraw wewnętrznych zyczliwie przyjętych, aż do czasu wprowadzenia tej stałej organizacyi pozostawienie dotychczasowego ustroju, jako prowizoryum, a zaniechanie tworzenia nowych prowizoryów na okres przejściowy

NADESŁANE.

SUKNIE WIECZOROWE

bluzy, markizety, materye angielskie na kostiumy i piaszeczki polecą najtaniej M. CPOLSKA, Zyblikiewicza 1. 3. II piętro, od 10—1 i od 3—7. 1919

Adwokat Dr. Jan Strzemiński rozpoczął ponownie — po przerwie wojennej — wyonywać praktykę adwokacką we Lwowie, ul. Akademickiej 13. II p. Godz. przyjęć i konferencyi: 4—6 popoł. 1919

Program finansowy p. Grabskiego.

Kraków, 3 lutego

Korespondent warszawski „Czasu“ donosi. Z kół poselskich, zbliżonych do ministra skarbu p. Grabskiego, podają o jego zamierzeniach finansowych na najbliższą przyszłość, następujące informacje:

P. Grabski przedstawi Sejmowi najpierw projekt cłowy. Co do cel od importowanych towarów luksusowych i pół-luksusowych trzymaną zostanie opłata cła w złocie; co do cel od importowanych towarów koniecznej potrzeby, to ag o ich podwyższone zostanie od 200—900%. Co się zaś tyczy cel eksportowych, to p. minister skarbu przyjmuje jako zasadę, że wywóz wogóle jest wolny od cła, z wyjątkiem pewnych surowców, nad którymi państwo obejmie kontrolę i od wywozu których ustanowione zostaną specjalne opłaty. Wysokie cła eksportowe od pewnych surowców są głównie potrzebne dlatego, aby zapobiedz ogromnemu wywozowi tych surowców przez obcokrajowców, co państwo polskie rubnie. Dotychczasowa komisja przywozu i wywozu ma być zasiedlona.

W sprawie pożyczek projekty p. Grabskiego są następujące: Aby zapobiedz dalszemu emitowaniu marek polskich, a tem samem i dalszemu spadkowi ich kursu, zamierza p. minister skarbu wydać pożyczki wewnętrzne krótko i długoterminowe, oraz bonny skarbowe. Krótkoterminowa pożyczka będzie oprocentowana 5 od sta i wydana zostanie na łączną sumę pięciu miliardów marek polskich. Pożyczka, dług terminowa będzie bez ograniczenia jej wysokości, a natomiast będzie uprzywilejowana w ten sposób, że przy konwersji na złote polskie przyznana jej zostanie 20 proc. nadwyżka. Ze względów technicznych pożyczki nie mogą być wydane przed dwoma miesiącami, lecz już teraz przyjmować się będą zapisy dłużne.

W sprawach podatkowych projekty p. Grabski zmianę całego szeregu stawek podatkowych, a to wedle siły kupcejskiej marki polskiej. Zamierza też wprowadzić monopol tytoniowy i handlu naftą, przyczem przyznana będzie producentom wysoka cena na surowce, aby zachęcić ich do produkcji.

Bank państwa zamierza p. Grabski oprzeć nie na zapasach złota, ale na naturalnych bogactwach państwa, przede wszystkim na drzewie i naftie. Umocnienie waluty i wydanie złotych polskich nastąpi dopiero po ustaleniu kursu marki polskiej. Złoty polski odpowiadać będzie frankowi lub półfrankowi, co przy konwersji wypadłoby 4 do 6 marek polskich za franka.

Wreszcie w projekcie jest wycofanie koron i rubli. Na pokrycie wycofać się mających koron potrzeba 5 miliardów marek polskich. W kółach, zbliżonych do p. Grabskiego, twierdzą, że austro-węgierskie banknoty 10.000 koronowe nie będą wykupywane; będą uznane za znaki obce i jako takie traktowane. W b. zaborze pruskim marki niemieckie nie będą wycofywane, a tylko marka polska będzie stopniowo wprowadzana, jak posuwają się wojska polskie. Wreszcie co do zobowiązań rublowych, to dotychczas nie ustalono stosunku marki polskiej do rubla. Na razie na ziemiach wschodnich marka polska będzie obowiązującym znakiem płatniczym.

W kwestyi, co stać się ma z pożyczkami, zaciągniętymi przed wojną i w pierwszych latach wojny przez państwo, prowincje lub komuny w koronach, rublach i markach niemieckich, to istnieją dwie propozycje: 1) albo ułożyć tabelkę wedle lat, w których te pożyczki wypuszczone zostały i ustalić stosunek do marki polskiej wedle ówczesnej siły kupcejskiej korony, rubla marki niemieckiej, albo 2) uregulować ten stosunek wedle kursu gotówkowego w dniu unifikacji waluty.

Obrady Państwowej Rady Apropowizacyjnej

Lwów, 4. lutego.

(el) Od kilku dni obrady w Warszawie Państwowa Rada Apropowizacyjna, zajmując się najważniejszym w chwili obecnej problemem żywienia ludności na czas do nadejścia żywności amerykańskiej.

Okazuje się obecnie, że środki, przewidziane w obowiązującej ustawie apropowizacyjnej, nie wystarczą. Kontyngenty zbożowe są wprawdzie dostawiane, ale nie zaspakajają one w zupełności potrzeb państwa. Spodziewany zapas zboża, jaki miał rządowi przysporzyć kontyngent, wynosił 28.000 wagonów. W rzeczywistości zaś ściągnięto dotąd tylko 15.000 wagonów; rząd spodziewa się uzyskać jeszcze z kontyngentów 6.000 wagonów — co jednak nie zająłwia jeszcze sprawy w zupełności.

Wobec tego rząd przeprowadził zmianę przepisów ustawy o obrocie ziemiołodami w br. w tym kierunku, iż ministrowi apropowizacji przysługuje prawo przymusowego wykupu zboża poza kontyngentem, lecz wyłącznie u producentów, posiadających gospodarstwa powyżej 40 morgów ziemi ornej.

Na Państwowej Radzie apropowizacyjnej po-

jawily się wnioski jeszcze dalej idące, z których jeden domagał się rozszerzenia prawa przymusowego wykupu również na gospodarstwa poniżej 40 morgów, drugi zaś zmierzał do przyznania rządowi prawa sekwestru wszystkich ziemiołodów z wyjątkiem zboża, potrzebnego do siewu i ziemiołodów okopowych, potrzebnych do sadzenia.

Na wnioski te godziła się również większa własność. Posłowie włościańscy protestowali jednak przeciw temu energicznie.

Ostatecznie przeszedł większością 15 przeciw 1 przy 2 wstrzymujących się od głosów wniosek o przeprowadzenie sekwestru ziemiołodów.

Posłom małopolskim oznajmił min. aprowizacyi, że istniejące w Polsce zapasy wystarczą na pokrycie zapotrzebowania ludności bezrolnej do kwietnia 1920, licząc po 130 dkg na tydzień i głowę. Potem trzeba się będzie żywić zbożem i mąką amerykańską, których 30.000 wagonów już jest w drodze. Oprócz tych 30.000 wagonów potrzeba ażeby jeszcze drugich 30.000 wagonów na pokrycie zapotrzebowania aż do nowego zlicru, o które zabiega rząd polski w Ameryce północnej i południowej.

Na Państwowej Radzie aprowizacyjnej zajęto się sprawą mięsna, która w Polsce przedstawia się bardzo niekorzystnie. Odżywianie się mięsem stanie się wkrótce dla ogółu niedostępne. W państwie polskim bowiem znajduje się około 7 milionów sztuk bydła; przychówek roczny wynosi 8%, co daje rocznie około 50.000 ton mięsa, samo zaś Królestwo konsumowało przed wojną około 300.000 ton rocznie. Bez uregulowania konsumcyi mięsa wszystko bydło do lat kilku byłoby zjedzone. Pojawił się przeto projekt zakwestrowania mięsa.

Projekty te wejdą wnet pod obrady Sejmu, który o nich ostatecznie załadecyduje.

Od czego zależy uruchomienie naszego przemysłu?

Najważnym warunkiem: dostawa węgla

Lwów, 4. lutego

(el) Pisma warszawskie donoszą o konferencji, jaką minister przem. i handlu p. Olszewski odbył onegdaj z przedstawicielami prasy, na temat zagadnień uruchomienia przemysłu.

„Wszystkie szeroko pomyślane plany odbudowy przemysłu, wszystkie czynione w tym względzie wysiłki, zbiegają się w chwili obecnej około najważniejszego zagadnienia — dostawy węgla“ — stwierdził p. Olszewski. A węgla tego

ROBERT HICHENS.

(1)

FŁODNY SZCZEP.

POWIEŚĆ.

Tłumaczyła z angielskiego
BR. NEUFELDÓWNA.

ROZDZIAŁ I.

Rzym spoczywał w objęciach złocistego popołudnia, jednego z owych jasnych dni jesiennych, które nie przynoszą ze sobą przedsmaku smutków zimy, lecz miękkiem i łagodnem ochłodzeniem przywodzi na myśl radości, żniwa, uciechę i bogactwo winobrania, gdy ludzie, rozochocony i niefrasobliwie wdzięczni, biorą od ziemi jej dobroczynne dary.

Dwa gęste szeregi dębów korkowych w ogrodach willi Borghese rzuciły mrok na ścieżki dokoła Piazza di Siena. Wysokie pinie wychylały swe okrągłe, ciemne głowy z poza grzbietu wzgórza pod Porta Pinciana. A w Giardino del Lago, w pobliżu świątyni Eskulapa, liście, mianujące się złotem i purpurą opadały wzdłuż mętnej wody. Droga, przeznaczona dla konnej jazdy a okalająca obszerną murawę, miejsce gier i zabaw studentów i młodzieży Rzymu, kłusowali na wierzchowcach oficerowie; robotnicy w miękkich kapeluszach i kurtkach, lekko rękawami związanymi na ogorzalych szyjach, przechadzali się, paląc toscany i rozmawiając głośno. Cudzoziemcy, w pogoni za odre-

bnym czarem Wiecznego Miasta, marzyli na lawkach pod pinjami w pobliżu Vaccherii.

Tu i ówdzie malarz pracował w skrupiełku, podniecony może szmerem wody, spadającej w omszały zbiornik starożytnej fontanny. Tu i ówdzie przemknął wesoły cyklista, to znów warczenie samochodu, wtaczającego się na wzgórze od strony Piazza del Popolo, odzywało się tonem nowoczesnym w tych pogańskich ogrodach. A dźwięczne głosy dziecięce rozbrzmiewały w upajającym powietrzu i leciały ku słońcu.

Bo była to godzina dzieci w willi Borghese.

Barczyście pastunki, strojne we wstęgi i obrzymie świecące szpilki, wpięte we włosy, przechadzały się dumnie, nosząc lub wioząc swoje ciężary — czarnookie bimbi rzymskie. Starsze dzieci, piastujące lałki lub ukochane pluszowe niedźwiedzie, biegały albo spacerowały po ścieżkach i nawoływały się, jak ptaki, inne znów stały, wpatrzony w jeźdźców i samochody; grono chłopców grało w piłkę nożną, przepelniając powietrze wesołym okrzykami, podrasatając dziewczynki, o roziskrzonych bystrych oczach i skronnych minkach szły zwalną w towarzystwie angielskiej czy niemieckiej guwernantki, dążąc ku Pincio.

A wszystko przeszyło „na muzykę“ do kiosku, gdzie: pun tałnie o trzelej orkiestra carabinieri rozpoczęła zwyły koncert potpourri z „Aid“.

Mimo precudnej pogody publiczność nie zebrała się zbyt tłumnie i nie była wcale fashionable. Pora była jeszcze wczesna — początek listopada, wesoły sezon rzymski jeszcze się

nie rozpoczął i zaczynał się dopiero po Bożem Narodzeniu. Niemnie, jakkolwiek „Costanzi“ nie otworzył jeszcze podwojów dla bywalców opery, jakkolwiek arystokracya rzymska, przeważnie przebywała jeszcze w swoich siedzibach wiejskich, — liczne pałace i apartamenty były już zajęte, większość dyplomatów, zaaredytowanych przy Kwirynale i Watykańie, powróciła do swoich obowiązków a w hotelach i niezliczonych pensjonatach gości już było sporo.

Tlum na Pincio nie był jeszcze jednak o-wym tłumem chara terystycznym rzymskim; nie brakło dzieci, ani turytów, ani też studentów, starszych panów, zat pionych w gazetach, dawacznym Rosyan i Niemców, malarzy francuskich w miękkich kapeluszach, Angielek i Amerykanek z przewieszonymi przez ramię lornetkami i przewodnikami w ręku — ale niewiele było wesołych i ładnych kobiet, sztywnych Włochów a bardzo mało tych rozpróżniczonych kosmopolitów, którzy rok rocznie przybywają do Rzymu na prezimowanie.

Skoro przybywają prawdziwi miłośnicy Pincio i passegiaty, ci przeważnie pozostają dopóki słońce nie zajdzie, dopóki nie roste pasmo pinji, które wieńczy wierzch lek wzgórze między Św. Piotrem a Monte Mario nie odetnie się czarną smugą na rdzwej pozłoci nieba, dopóki pod dębami korkowymi willi Borghese nie zapadną głębokie cienie a szmer wodotrysków nie zmięknie w szepcie nocy skradając się, by objąć w posiadanie ten pogański obazar.

(C. d. n.)

wydobywamy obecnie bezwarunkowo za mało dla pokrycia zapotrzebowania.

Zapotrzebowanie nasze wzrosło obecnie biorąc w rachubę Poznańskie i przyłączone świeżo żeleźnice, do 1.700.000 ton miesięcznie. Rozporządzała zaś ilość węgla np. w styczniu br. wynosiła tylko 620.000 ton. Zapotrzebowanie jest przeto trzy razy tak wielkie, jak stojące do naszej dyspozycji miesięczne zapasy.

Produkcya w Zagłębiu Dąbrowskim i Krakowskim od miesiąca października nie idzieła zwyżką, a przeciwnie, z powodu chwilowych braków artykułów technicznych i stempli, oraz bardzo złego stanu aprowizacji robotników górniczych, w ostatnich miesiącach nawet nieznacznie spadła. Dopływ węgla ze Śląska Cieszyńskiego, który otrzymała Polska na zasadzie czesko-polskiego porozumienia został przerwany z powodu strajku na Śląsku Cieszyńskim. Kontyngent węgla, przynoszony przez Polskę, na zasadzie umowy polsko-niemieckiej w Berlinie, również nie dosięga ilości, które były umową przewidziane.

Wobec kolosalnych niedoborów miesięcznych musiano ograniczyć ruch na kolejach, zużycie i skasować niektóre deputaty. Jedynymi dziś środkami radykalnymi poprawy stosunków są — przedłużenie pracy w kopalniach i zwiększenie dowozu węgla z poza kraju, w szczególności z Śląska Górnego, skąd otrzymujemy obecnie 250.000 ton; o powiększenie tego kontyngentu do 430.000 ton zabiega rząd polski w Paryżu, uzasadniając to nowoodzyskaniem na Zachodzie terenami, które zwiększyły zapotrzebowanie Polski, a zmniejszyły potrzeby Niemiec.

O sytuacji w naszym przemyśle p. minister wyrażał się naogół dość optymistycznie. Przemysł nasz wykazał olbrzymią żywotność i zdolność przystosowania się do potrzeb królowych. Przemysł nasz w przyszłości będzie musiał więcej produkować na potrzeby rynku krajowego, niż wywóz.

Obecnie przemysłowcy nasi zastanawiają się nad akcją, dzięki której można by uzyskać kredyty hipoteczne.

Ententa zgodzi się dostarczać Polsce surowce, zapłaty zaś za te surowce zażąda w gotowych wyrobach, które Polska wywoziłaby do obcych krajów. Słowem — za surowce Polska będzie płaciła wywozem. Najbardziej przedstawia się sytuacja w naszym przemyśle włókienniczym.

W całej Polsce uruchomiono dotychczas w stosunku do stanu przedwojennego 29 proc. wrzecion, robotników zaś pracuje 26 2/3 proc. Najmniej ucierpiał przemysł na Górnym Śląsku.

W przemyśle hutniczym czynne są dotychczas tylko 3 huty, wkrótce zaś mają być uruchomione jeszcze 2 huty (huta Bankowa i Katarzyna). Brak węgla grozi wstrzymaniem pracy w hutach. W bardzo ciężkiej sytuacji znajdują się również inne gałęzie przemysłu, jak spożywczy, garbarski, cukierniczy i piwowarski. Rząd specjalną opieką otacza drobny przemysł i rzemiosła i pragnie umożliwić im pomyślny rozwój.

Wreszcie p. minister zwrócił uwagę, iż rozwój przemysłu w kraju utrudnia nieunormowanie granie politycznych.

Konferencya w sprawie waluty.

Kraków, 3 lutego.

We czwartek odbyła się pod przewodnictwem wiceprezyd. Roliego konferencya, celem zastanowienia się, czy i jakie zarządzenia należałoby wydać przeciw nagłemu i niezasadonemu podniesieniu cen artykułów najniebezpieczniejszych z powodu wprowadzenia w Małopolsce obok waluty koronowej, waluty markowej. W konferencji wzięli udział członkowie prezydium miasta, przedstawiciele Rady miasta i przybocznej Rady aprow., władz państw., sfer finansowych, kupieckich i przemysł.

Na wstępie st. radca magistr. Sawiński powiedział do wiadomości, że magistrat w powyższej sprawie zarządził przedewszystkiem zebranie przez organa magistratu obecnych cen towarów wszelkich towarów zarówno na targach, jak i po sklepach, a to dla kontroli nad nieuzasadnionym podnoszeniem cen ze strony nieuczciwych sprzedawców, że zarządzą one datę

wydrukowanie tablic do przerechnowania cen waluty koronowej na markową i odwrotnie, które to tablice wywieszane będą na placach targowych i w lokalach sprzedaży i że wreszcie wyda rozporządzenie, ażeby we wszystkich sklepach i placach targ. ceny towarów uwidoczniane były w obydwu walutach.

Konferencya, uznając celowość zarządzeń magistratu, podniosła także konieczność, aby z uwagi, że głównie ludność wiejska, nieświadoma należyte o obecnych przepisach, — wzbrała się przyjmować za produkt, doprowadzone do miasta — marek, a o ile je przyjmuje, to według relacji marka równa koronie — starostwa, duchowieństwo i nauczycielstwo pouczyły odpowiednio lud wiejski. W tym celu uznano za pożądane wydanie przez Namiestnictwo odpowiednich zarządzeń do starostw, Rad powiatowych i Rad sek. okręg., zaś ze strony Konsystorza Książęco-Biskupiego do urzędów parafialnych.

Wreszcie podniesiono, aby gmina m. Krakowa, o ileby zupełne wycofanie koron z obiegu i wprowadzenie jednolitej waluty markowej w kraju było niemożliwem, wydała jak najspieszniej odpowiednią ilość własnych bonów 70- i 35-fenigowych, odpowiadających wartości 1 koronie, względnie 50 hal., a to celem zapobieżenia brakowi drobnych.

Czesi wypuszczają morderców i obłąkanych, za cenę głosu w plebiscycie.

Cieszyn, 4. lutego.

(Telef.) (G) Do Brzeżny koło Bielsa przybył obłąkany, którego Czesi wypuścili z zakładu dla obłąkanych w Opawie pod tym warunkiem że będzie głosował za Czechami. Podobnie w

Straszy we rządy bolszewickie w Kijowie.

Wiedeń, 3. lutego.

(T i f.) (G) Pisma rotterdamskie przynoszą opisy świadka, który osobiście oglądał straszliwą scenę rządów bolszewickich w nowo zdobytym Kijowie. Pisma rotterdamskie reproduują zdjęcia fotograficzne, przedstawiające sceny masowego mordowania ludzi, notując one, że koszar i pozamieniano w więzienia, w których gniją tysiące aresztantów. Codziennie odbywają się masowe egzekucje. Mury koszar są obryzane krwią. Na ulicach miasta leżą porozrzucane członki trupów ludzkich. Środnie są pozarazane wskutek gnucia zwłok ludzkich.

Cele armii czerwonej.

Wiedeń, 4. lutego.

(Telef.) (u) Z Moskwy donoszą: Czerwona armia nie myśli na razie rozpoczynać ofensywy przeciw innym sąsiadom, dopóki się nie załatwi w zupełności z denikińską armią. Jedynym celem armii czerwonej jest obecnie zniesienie Denikińców.

Odessa nie zajęli powstańcy ukr.

Wiedeń, 4. lutego.

(Telef.) (u) Z Bukaresztu donoszą: Demontują tu wiadomość szerzoną przez ukraińskie biuro prasowe jakoby Odessa była zajęta przez powstańców ukraińskich.

Obsadzenie Śląska przez koalicję.

Sosnowiec, 4 lutego.

(PAT.) W sobotę wieczorem zajęte zostały przez wojska koalicyjne południowe powiaty górnego Śląska pszczyński i rybnicki. W niedzielę wieczorem przybyło wojsko koalicyjne do Katowic, a w poniedziałek do Bytomia. W Katowicach odbyła się wbrew wyraźnemu życzeniu wojsk okupacyjnych samorzutna olbrzymia manifestacja ludności polskiej.

Prowokatorska robota Niemców na Śląsku.

Sosnowiec, 4 lutego.

(PAT.) „Głos Prasowy” podaje że źródła dobrze poinformowane: Ze sfer Górnego Śląska dowiadujemy się, że komenda VI armii we Wrocławiu wysłała na Górny Śląsk do okręgów plebiscytowych oficerów w przebraniu cywilnym z instrukcją, aby brali udział we wszelkich zabawach, gdzie mogą być oficerowie i żołnierze koalicyjni i aby tam prowokowali czynnie scysy między nimi a ludnością cywilną.

Niemcy kradną węgiel i towary przeznaczone dla Polski.

Gdańsk, 4. lutego.

(PAT.) W porcie gdańskim zdarzyły się niesłychane kradzieże towarów przeznaczonych dla Polski.

Wskutek interwencji Rządu polskiego wzmocniono nadzór policyjny w porcie. Robotnicy ołowowi, którzy ogłosili strejk stawiają obecnie jako warunek powrotu do pracy zmniejszenie atencji policyjnej.

Poznań, 4. lutego.

(PAT.) Delegaci polscy, wysłani przez Urząd węglowy do Katowic, stwierdzili, że okradano systematycznie na Górnym Śląsku całe węgony węgla opłacanego przez Rząd polski i dla tego węgiel z Górnego Śląska nie dochodził do miejsc przeznaczenia.

Wobec tego wystąpił Rząd polski, jak donosi „Gazeta Wspólna” do rządu niemieckiego z żądaniem zwrotu pieniędzy za węgiel, który mimo umów do Polski nie nadszedł.

Boy otrzymał nagrodę za działalność literacką.

Kraków, 4. lutego.

(Telef.) (G) „Czas” donosi, że Boy (Tadeusz Żelenski) otrzymał od ministerstwa kultury i sztuki z funduszu „dla zasłużonych literatów” 4000 marek w nagrodę za działalność literacką.

Obląkany czy spis'owlec?

Berlin, 4. lutego.

(Telef.) (G) Biuro Wolffa podaje, że pewien wyszy oficer niemiecki wydał oficerom sztabu generalnego rozkaz, aby przygotowali samoloty i bomby celem wykonania ataków na oddziały wojsk koalicyjnych znajdujących się w okupowanych prowincjach niemieckich za Renem. Oficer ten był podczas wojny raniony w głowę, to też zachodził podejrzenie, że ma się do czynienia z obłąkaniem.

Wiadomości giełdowe.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Lwów, dnia 3-go lutego 1920.

Ruble carskie (po 500)	176	173	174.50
Ruble dumskie	55	52.25	54
Franki francuskie	11.85	11.50	—
Franki szwajc.	24	24.87	25.25
Funt sterlingi	524	525	—
Dolary amer.	149	145	—
Dolary kanadyjskie	—	—	—
Le rumuńskie	—	—	—
Wpłata na Berlin	179	165	—

znaczący spadek kursów.

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Ruble (po 500)	235	—	—
Wyłata na Berlin	257.14	—	—
4 i pół proc. Banku hipot.	—	—	—
4 i pół proc. Bank kraj.	102.75	—	—
4 proc. Komun.	101	—	—
Ziel niewski	1300	—	—
Gra	1150	—	—
Sierż	—	—	—
Polskie Tow. Handlowe	480	—	—

System protekcyjny w Rohatynie.

(Koresp. własna „Gazety Wieczornej.“)

Rohatyn, 2 lutego.

Powiat rohatyński ucierpiał ogromnie z powodu siedmiomiesięcznego panowania i terroru hajdamackiego. Obywatele okoliczni, Polacy i polskie wsi zostały zniszczone, konie i były zabrane zupełnie, gdzieś popalono budynki; nie o eszło się także i bez mordów, o czym już pisano.

Zniknęły hordy ukraińskie, zapanował spokój i tyle upragnione b zioczeństwo i ład; obywatelom powiatu rohatyńskiego zdawało się, że będą mogli odetchnąć, zając się racjonalnym gospodarstwem, że we władzy polskiej znajdą opiekę i pomoc. Jak z jednej strony starosta pan Biliński, to człowiek nieposiadałowej prawości i pracy — może za ostro traktujący sprawę rekwizycji zbożowych u niektórych obywateli zupełnie zniszczonych, czasem nawet bezwzględny, to szereg jego podwładnych, to prawdziwe kacyki prowincjonalne, nie liczą się ze znieszczeniem niekórych obywateli (rzecz najprzykrzejsza), ulegają wpływowi, mają swoich wybranych, i łatwo kierują się protekcją. Urzędnik polskiego starostwa równą miarą ma traktować tak marszałka powiatu, zarząd dóbr książąt Czartoryskich czy też biednego obywatelczuka na małej posiadłości.

Starostwo winno starać się o to, aby za zarekwizowane zboże pieniądze (za korzec 140 koron, z czego prawem kaduka 50 kor. ściągają na wojsko), ile możności, szybko były wypłacone, a nie, by znowu protekcja grała rolę; jedni już otrzymali, a drugim bez podania przyczyn pieniądze zatrzymano. Jedni pożyczki pańskie wowe już otrzymali dawno, drudzy nie — tu znowu protekcja i znajomości odegrały rolę. I dochodzi do tego, że obywatel zbawiony równego i sprawiedliwego sądu w rohatyńskim starostwie, — udaje się aż do Ministerstwa aprow. celem ochrony swoich słusznych praw.

Sądzimy, że starostwo winno baczyć na stan dróg i mostów — naprawę, iż to skandal, żeby do Rohatyna trudno dojechać gośćmi, bo wszędzie mosty zerwane jeszcze od czasów ukraińskich — no, ale inżynierów mamy; mamy także inżynierów odbudowy, ale co w Rohatynie odbudowano, tego się i najstarszy mieszkaniec Rohatyna nie doszuka.

Mamy i sprawy koni; ktoś bardziej miły i znany panu referentowi a także sąsiedzi i przyjaciele, otrzymuje dziesiątki wojskowych koni (sam ma ich około dwadzieścia), inni mają jednego konia wojskowego i tego każą mu oddać.

Polskie gimnazjum pracuje (są 4 klasy), ukraińskie również, polska bursa otwarta, na życie polskie pałsuje silnym tętnem głównie w Sokole.

Spodziewamy się, że to krótkie sprawozdanie o stosunkach rohatyńskich zmieni sposób postępowania absolutnych władców naszej prowincji; można postępować ściśle według prawa ale zawsze po obywatelsku

Prawdziwie.

Z humorystyki aktualnej.

ROZMÓWKI A LA OLLENDORF.

A.: Czy to prawda, że urzędnicy państwowi dostaną podwyższoną pensję?

B.: Ta wiadomość nie zgadza się z prawdą, ale szewc z mego sąsiedztwa kupuje już dziewiątą kamienicę.

A.: Czy macie w rodzinie jakiego poeę?

B.: Nie, ale mój wuj umarł na „dofirnan tremens“.

A.: Czy sprawa Galicji wschodniej została definitywnie załatwiona?

B.: Nie, bo się jeszcze nie stało, ale w Paryżu jest doskonały szampan.

A.: Czy już rozpoczęli transport ziemniaków do Lwowa?

B.: Nadeszło tylko ćwierć wagonu, ale pan prezydent bardzo dobrze wygląda.

A.: Czy naprawdę jest kara śmierci za łapówkę?

B.: Tak jest, ale kolejarze asekurowali się na życie.

A.: Czy poseł Diamand ma dobry głos?

B.: Tak jest, pan Diamand ma bardzo dobry głos, ale od lutego będą przymusowo wprowadzać marki.

A.: Czy marmolada miejska jest możliwa do jedzenia?

B.: Marmolada miejska jest nawet dobra, ale lekarze chorób żołądkowych muszą też z czegoś żyć.

A.: Czy istotnie grasują u nas całe masy kie-szonkowców?

B.: Tak jest naprawdę, ale M. S. O. jest bardzo odważna.

A.: Czy widziałeś słynnego fakira indyjskiego Satuk-Ykakous, który potrafił 28 dni nie jeść?

B.: Fakira tego jeszcze nie widziałem, ale znam kilkuset nauczycieli ludowych.

A.: Czy szerzy się u was epidemia, objawiająca się brakiem apetytu?

B.: Nie, ta epidemia u nas nie grasuje, ale ze wszystkich domów i ulic wyginęły wszystkie psy i koty.

A.: Czy naprawdę wprowadzą we Lwowie napowrót taryfę maksymalną?

B.: Może, ale ja sprzedałem już moje ostatnie spodnie.

Al-An-Gaz.

W obronie paryasów społecznych.

Pod adresem prywatnych instytucji bankowych i gospodarczych.

W sprawie, obchodzącej setki rodzin, ich bytu i utrzymania, otrzymujemy od jednego z przyjaciół naszego pisma szereg uwag. W kwestyi tej otwieramy dla dalszej dyskusyi chętnie nasze łamy. Oto, co mówi nasz informator:

Lwów, 4 lutego.

Drożyzna, spowodowana sześciolletnią wojną światową wywołała zmianę warunków bytu u wszystkich pracowników społeczeństwa. Robotnik, który przed wojną zarabiał przeciętnie 5—6 koron dziennie, musi — aby nie zginąć z głodu — dziś minimum zarabiać 40—50 kor. dziennie. Urzędnik państwowy, autonomiczny czy prywatny, mający przeciętnie przed wojną dochodu 6—8000 kor. rocznie, otrzymuje dodatki drożyzniane i wojenne bezzwrotne pożyczki i zapomogi etc., które obecnie umożliwiają mu mizerną egzystencję. Pomocnik handlowy, mający przed wojną 300 kor. miesięcznego dochodu, ma obecnie — wskutek zorganizowania się całej rzeszy pomocników — około 1000—1200 kor. miesięcznie.

Jednym słowem nastąpiła we wszystkich dyktasteriach zmiana dochodów, która musiała znaleźć zastosowanie do obecnych ciężkich warunków życia.

Emeryci państwowi, wdowy i sieroty po urzędnikach państwowych i autonomicznych korzystają również z dobrodziejstwa dodatków nadzwyczajnych i wojennych, boć rzeczą uczuć ludzkich i humanitarnych było zająć się tą rzeszą — pozbawioną dochodów z własnych kapitałów — a skazaną na dochód z funduszy pensyjnych.

Paryasami społeczeństwa są jedynie emeryci instytucji prywatnych i wdowy i sieroty po emerytach prywatnych. Dorad nikt nie zajął się losem tych najbardziej potrzebujących, którzy cierpią najbardziej skutkiem wojny, gdyż są to ludzie starzy, utomni

i do zarobkowania niezdolni. Jeżeli się zważy, że emeryci instytucji prywatnych, mają obecnie te same pensje emerytalne, jakie pobierali przed wojną, to literalnie krew burzy się w żyłach na samą myśl, że dotąd nikt nie zabrał głosu w tej piekającej sprawie. Nie wolno nam zezwolić, aby ludzie — którzy pracowali sumiennie i uczciwie przez dziesiątki lat — ginęli obecnie z głodu. Muszą się znaleźć miarodajne czynniki, które poprą i zapewnią możliwość bytu tym „rzetelnym” pracownikom.

Proszę Sz. Pana Redaktora poruszyć tę sprawę w swem cennem piśmie, gdyż jest to sprawa nader ważna i pilna i powinna jak najszybciej znaleźć rozwiązanie

Jeden z paryasów.

NADESLANE.

„A POLLO“
DZIŚ podwójny program
BIEDNA MIMI!
Przecudny 4-aktowy dramat włoski
ze słynną artystką LEDĄ GYS
oraz bajeczna trzyaktowa komedia
Taj mniczy don Juan
w głównej roli VIGGO LARSEN.

1979

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
FRANCISZEK GLASGALL
LWÓW, SYKSTUSKA 2. 19677

Advokat **Dr. Maurycy Steil**
we Lwowie, ul. Krasiwickich 1. 9. I. p. 1982

KRONIKA

Repertuar Teatru miejskiego.

We środę, 4 lutego o g. 7 w. po raz 9-ty „Gorąca krew”, kom. w 3 akt. Mieczysława Fijałkowskiego z pp. Trapszo, Wernicz, Niemiryczówna, Rydzewskim, Nowackim i Michałowiczem.

We czwartek, 5 lutego o g. 7 w. dla uczczenia dnia rozszerzenia granic Polski do morza „Fantazy”, dramat w 5 akt. Jul. Słowackiego w niezmięnionej obsadzie.

Repertuar teatru wodewilowego.

(gmach ul. Ossolińskich 10.).

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stołńskiego ul. Legionów 1. 1). 2039

Środa, 4 lutego o godz. 7.30 wieczór: Pierwszy wieczór tancerki polskiej Zofii Pflanz; „Tajemnice małżeńskie”, operetka; „Trójka apaszów”; „W noc karnawału”, farsa. — O godz. 10 kabaret warszawski.

Czwartek, 5 lutego o godz. 7.30 wieczór: Drugi i pożegnalny wieczór tancerki polskiej Zofii Pflanz; „Głodny don Juan”, farsa; „Pałac”; „Zwaryowane podwórko”, operetka w 2 aktach. — O godz. 10 kabaret warszawski.

Repertuar teatru lit.-art. „Czwórka” w sał „Casino de Paris” (ul. Rejtana 3).

Program XIII. od piątku 23 stycznia codziennie o godz. 8-mej wiecz.

Gościwy występ! Romuald Gierasieński, jako „Karawanarz”. Paulina Noskowska — piosenką liryczną, Anda Kitschman, Marek Windheim w nowych numerach słowych. „Sen Salomona Pomeranica”, sketch w I akcie Konrada Toma, grany w teatrze „Czarny Kot” w Warszawie przez trzy miesiące z rządu — z p. R. Gierasieńskim w roli tytułowej. Nadto biora udział: Marya Czajkowska, Anda Kitschman, Michał Hulec, Zbigniew Orwicz, Jerzy Rygier, Marek Windheim. W przygotowaniu nowa rewia p. l. „Kłopoty Pana Prezydenta”.

Bilety od 9—5 w składzie nut G. Seynarta (ul. Akademicka 6), a od godz. 6-tej wieczorem przy kasie teatru. 2031

Do naszych P. T. Czytelników! Z powodu słabego ciśnienia gazu w linotypach, w części numeru dzisiejszej „Gazety Wieczornej“ nie można było uskutecznić korekty.

Przesunięcie terminu manifestacji. Prezydium miasta ogłasza: Na posiedzeniu Rady miejskiej z dnia 29 stycznia 1920 zapowiedział przewodniczący, że w dniu 5 lutego 1920 jako w dniu w którym wojska nasze miały w dle programu dojść do brzegów morza Bałtyckiego odbędą się uroczyste posiedzenie Rady miejskiej na które w myśl przesłanego prezydium miasta komunikatu Ministerstwa spraw wewnętrznych zawierającego uchwały Sejmiku łomżyńskiego miała być zadokumentowana radość ludności z powodu tego faktu, uchwalony fundusz na utworzenie polskiej floty morskiej i sołectwo wezwane do składek na ten cel. Gdy wedle otrzymanych wiadomości dojście armii naszej do morza ulegnie krótkiej zwłoce, przeto także i termin manifestacji zostaje odroczone w ten sposób, by zbieżny był z dniem dojścia naszej armii do naszego morza. Prezydium miasta Lwowa.

Z muzyki. Cykl arcydzieł fortepianowych, ułożony, jak wiadomo, staraniem Biura koncert. M. Türka, dobiega końca. Ostatnie dwa koncerty, w których wykonawcą będzie Egon Petri, odbędą się 6 i 10 bm. W sobotę poświęca „Koło muzyczne“ wieczór twórczości Karłowicza. Odczyt o kompozytorze wygłosi dr. J. Baliński. Janina Klara Pfauowa, znana śpiewaczka, koncertować będzie tego roku w Warszawie, Krakowie i we Lwowie, gdzie wystąpi z nowym zupełnie programem, obejmującym pieśni Marksa, Szymanowskiego, Melcena i t. Jedną z niezwykłych pieśniarek polskich, obdarzoną przedziwnie pięknym timbrem głosu, wystąpi we Lwowie z własnym koncertem w imprezie Biura konc. M. Türka.

(mg). **Fox-trot-tea.** Wielki podwieczorek z tańcami, które rozpocznie modny fox-trot, urządza w niedzielę 8. bm. w Kasynie miejskim Komitet Obywatelski Polek na dochód Gospody Zolnierza Polskiego. W programie oprócz tańców pocztą i sprzedaż kwiatów. Zaproszenia i bilety wydaje Komitet codziennie w Kasynie między godz. 5 a 8 wiecz. Wstęp 20 koron. Strój wizytowy. Początek o godz. 6 wieczorem.

Pogotowie Narodowe wzrasta w siłę. Na licznych wiecach i zebraniach jako to: w Jarosławiu, Stryju, Żółkwi, Rawie ruskiej, Bełzie i innych po referatach wygłoszonych przez delegata p. N. ze Lwowa uchwalono wszędzie wstąpić tłumnie w szeregi Pogotowia Narodowego i w tym celu organizują się miejscowe komitety, składające się z przedstawicieli pięciu obwodów wszystkich stanów i stowarzyszeń. Oprócz tego z wielu miejscowości w powiatach wschodnich napływają do Naczelnego Inspektoratu P. N. zgłoszenia samorzutnie zorganizowanych komitetów do współpracy, co znamionuje zrozumienie powszechne o ważności i nagłości sprawy. We Lwowie wdrożono już przygotowawcze prace do rozpoczęcia organizacji Pogotowia Narodowego na podstawie podziału dzielnicowego. Z chwilą zawiązania się dzielnicowych komitetów organizacyjnych odbędą się dzielnicowe zgromadzenia obywatelskie, na których zawiadomi się mieszkańców Lwowa, w jaki sposób i gdzie będzie się przyjmować zgłoszenia na członków Pogotowia Narodowego.

Powzeczny Bank kredytowy (dawniej Główny Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu) we Lwowie otwiera jeszcze w bieżącym miesiącu — jak się dowiadujemy — filię w Krakowie. Przy tej sposobności notujemy również wiadomość, że subskrypcya, mająca na celu powiększenie kapitału akcyjnego tego banku na 30 milionów koron, wydała pomyślny rezultat.

Do Głównego Komitetu Daru Narodowego dla Piłsudskiego, Warszawa, Boduena 6, m. 2 wpłynęło 80.000 marek, 576 rubli i 95 koron, złożone przez 3 Dywizję Legionową brygadiera Berbeckiego walczącego na kresach wschodnich. Dar ten daje wymowny wyraz uczuć, żywionych dla umiłowanego Wodza i Naczelnika Państwa przez najlepszych i najdzielniejszych synów Ojczyzny.

Częściowe wstrzymanie pociągów. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie komunikuje, że

z powodu przewozu popisowych, wstrzymuje w dniach 4 i 5. bm. przewóz cywilnych podróźnych pewnymi pociągami osobowymi. Bliższych wskazówek udziela podróźnym urzędy kolejowe.

Modna rozrywka. Dzięki uprzejmej gościnności pp. Libańskich ma i Lwów swoje seanse. Nie wydajemy na razie sądu w tej sprawie, którą powinny zbadać sfery zajmujące się medyumizmem. Sprawozdawca nasz, który miał sposobność uczestniczyć na jednym seansie, nie przypisując sobie bynajmniej autorytetu naukowego, stwierdza jednak, iż ani aporty, a tem mniej „materyalizacya“ nie miały przekonującego charakteru.

(zet) **Z sali sądowej.** Dnia 31. stycznia odbyć się miała w tutejszym okręgowym sądzie karnym rozprawa przeciw Franciszkowi Natańskiemu, Katarzynie Kirkowiczowej, Karolinie Kawiańskiej i Annie Kostniak, wszystkim z Lewandówki, obwinionym o zbrodnię z par. 93 i 99 u. k. Z powodu niejawienia się poszkodowanych i świadków rozprawa została odroczone.

(—) **Nieszczęście idzie w parze.** Z powodu choroby zakaźnej przed tygodniem odesłano do szpitala epidemicznego Oswalda Glassa i jego żonę, a mieszkanie ich, znajdujące się w pasażu Fellerów na III. piętrze zamknięto. Wczoraj teść Glassa, Aron Nacht, właściciel cegielni na Zielonem, idąc ulicą Legionów wstąpił do mieszkania córki i ku niemałemu zdziwieniu stwierdził, że jest ono otwarte, szafy porozbijane, a rzeczy w nieładzie porozrzucane. Co sprawcy włamania wzięli, na razie niewiadomo. Wedle przypuszczenia teścia musieli oni z biurka, które jest również rozbite, zabrać znaczniejszą gotówkę. O włamanie zawiadomiono policję.

(—) **Garderobe wartości 15.000 koron** skradziono wczoraj przed południem po rozbięciu dwu kłódek, z zamkniętego mieszkania Ryfki Katz przy ul. Żółkiewskiej l. 32. Sprawcy niespostrzeżeni przez nikogo opuścili z łupem mieszkanie, które znajduje się na I. piętrze.

(—) **Kradzież kieszonkowa.** Kolo kawiarni „Abazya“ skradziono wczoraj Julii Mandel, kupcowej z Rohatyna z kieszonki palta pugilares z 200 kor. i dokumentami.

(—) **Płód ludzki w klatce schodowej.** W klatce schodowej realności przy ul. Długosza l. 31 znaleziono wczoraj nieżywy ośmiomiesięczny płód ludzki. Płód był bez prawej nogi, którą prawdopodobnie odgryzły psy.

(—) **Nagły zgon.** W hotelu „Austria“ młocnej

nocy zmarł nagle Samuel Blaukopf, kupiec z Kozowej. Wobec tego, że zachodzi w wypadku tym możliwość otrucia lub śmierci z powodu tyfusu zwłoki odstawiono do zakł. medycyny sądowej.

(—) **Nieszczęśliwy wypadek, czy samobójstwo?** W atelier dentystrycznym dra Samuela Rubna przy ul. Bernsteina l. 6, wczoraj rano znaleziono nieżywego, leżącego na ziemi w ubraniu 18-letniego Ludwika Nassa, pomocnika dentystrycznego. Zmarły leżał obok piecyka gazowego, którego kurek był otwarty. Przy zmarłym nie znaleziono żadnych zapisków. Wobec powyższych okoliczności stwierdzić nie można, czy Nass uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, czy też targnął się na swe życie przez otrucie gazem.

(—) **Niebezpieczna zabawka.** Wczoraj przywieziono z Kuchajowa do tutejszego szpitala 10-letniego Potra Kirkoluba, który ze znalezionej przed kilkunastu dniami granatu wydłubywał drutem naboje. Podczas tego naboje wybuchł i zranił chłopcu twarz i ręce, oraz oderwał trzy palce u prawej ręki.

Z Colosseum. Najświeższy program „Colosseum“ przynosi zaszczyt zapobiegliwej dyrekcji. Na pierwszy plan wysuwa się wesoła operetka p. t. „Złota podwiązka“, w której zaprezentowała się Helena Rinas, jako doskonała artystka operetkowa. Pp. Wesołowski Bajon, Nawrocki i Morzewski, panie Zarembska i Kalina Graja z wielką werwą i wywołują salwy śmiechu i oklasków. Doskonałą atrakcją jest mała humorystka Dina Kenig, umiejąca publiczność doskonale bawić. Żongler na kuli Torello, ekscentryk Little Charles ze swojemi muzyk. kaczkami, gimnastycy napowietrzni Golowczenko, doskonały manipulator Edwin Eston, kłown Rubia ze swojemi mówiącymi słazypcami, ulubienica publiczności Hela Małinowska i cały szereg znakomitych produkcji urozmaica program, godny widzenia.

„Sen Salomona Pomeranca“, grany w c. becym programie „Zwóki“ ściągają co wieczór, do my publiczności do wytwornej sali „Casino de Paris“. Fen mienany ten sketch z niezrównanym Romualdem Geresińskim w roli tytułowej pozostaje na afiszu jeszcze tylko do niedzieli 8 b. m. W poniedziałek premiera nowej aktualnej rewii p. t. „Kłopoty Pana Prezydenta“.

19869

Wilhelm II zwaryował!

Paryż, w styczniu.

Wśród różnych pogłosek i plotek, rozsiewanych na rachunek eks-kaisera, głównie w celu sensacyi, jeden z ostatnich numerów „New York Herald“ donosi z Berlina:

„Dotychczasowe otoczenie eks-cesarza trzymało w tajemnicy rzeczywisty stan rzeczy.

Prawdą jest, że eks-cesarz jest obłąkany.

Kilku wyższych urzędników dawnego cesarstwa, przybywszy do Amerongen, zastali Wilhelma w stanie oplakanym. Wobec jednego z nich eks-cesarz

gadał rzeczy bez związku i sensu, a przytem wyrwał sobie włosy z głowy i brody.

Dawny dostojnik, opuszczając pałac, miał wyrzec: „Skonczyło się! Na to nic już nie pomogę!“

Stan Wilhelma tak się pogorszył,

że b. następca tronu i ks. Joachim sprowadził do chorego lekarza-alenistę, dr. Kriegera, który jednak o rzeczywistym stanie pacyenta zachowuje

jak najdyskretniejsze milczenie

Pewien niemiecki dziennikarz otrzymał mial przez różne starania własnoręczny list Wilhelma, pisany do pewnego dyplomaty jeszcze w listopadzie r. z. List jest zupełnie bezładny i bez związku

typowy list waryata, zarówno co do treści formy.

Wszystkie te wiadomości podaje oczywiście na swą wyłączną odpowiedzialność wspomniany wyżej nowojorski „Herald“.

Letargiczne zapalenie mózgu we Francji.

Opinia członka paryskiej Akademii medycznej.

Paryż, w styczniu.

Z powodu szerzącego się obecnie groźnie we Francji letargicznego zapalenia mózgu, paryska Akademia medyczna zajmuje się gorliwie badaniami nad tą nieznana dotychczas chorobą. Podczas jednej z ostatnich przeprowadzonych na ten temat dyskusji dr. Netter dał następujące objaśnienie:

Letargiczne zapalenie mózgu nie jest chorobą nową, podobną jak nie był nią tyfus, zanim

nie dano mu nazwy. Pilne poszukiwania w sprawozdaniach publikowanych w dawnych latach prowadzą do przekonania, że choroba ta występowała i dawniej. I tak mianowicie szerzyła się epidemicznie w r. 1712 i 1890; w tym ostatnim roku występowała równocześnie z epidemią grypy. Nie da się zaprzeczyć zatem, że między temi dwiema epidemiami istnieje jakiś związek, z czego jednak nie wynika, iż są one identyczne. Są one przeciwnie co do natury swej odrębne. Le-

targiczne zapalenie mózgu jest wynikiem zagnieżdżenia się w nerwowej substancji mózgu specjalnego, niewidocznego bakcyli typu pokrewnego bakcyliowi paraliżu dziecięcego. Te dwie choroby są do siebie zbliżone: letargiczne zapalenie mózgu ma swą siedzibę w mózgu, paraliż dziecięcy zaś w rdzeniu pacierzowym.

Nowa choroba zaznacza się wysoką gorączką i specjalną sennością, która przechodzi w letarg, a specjalnie w paraliż mięśni poruszających gałki oczne. Sennaść nie wyklucza jednak ataków delirium. Zdarzały się też wypadki paraliżu twarzy i ogólnej drgawki.

Ze choroba jest niebezpieczną tego dowodzi fakt, że zanotowano 25% śmiertelność; cyfra ta jest jednak nieco przesadna; notuje się bowiem tylko wypadki o wyraźnych cechach charakterystycznych; gdyby wliczono także wypadki o przebiegu lekkim — które przechodzą niepostrzeżenie, proporcya zmniejszyłaby się znacznie.

Jesteśmy jeszcze wobec choroby tej bezbronni i nie możemy jej przeciwstawić żadnego specjalnego środka zaradczego. Jest rzeczą stwierdzoną, że laseczniczki jej dostają się do organizmu górnym drogami oddechowymi; podobnie zatem jak przy grypie środkiem zapobiegawczym jest dezynfekcyja łam nosowych. Choroba ta nie jest wprawdzie bardzo zaraźliwa, niemniej jednak bywają wypadki zarażenia się. I tak dr. Natter opowiada o dwóch wypadkach, gdzie choroba pojawiła się u kilku członków tej samej rodziny.

Niepokojącym jest fakt, że obecnie choroba ta szerzy się w rozmaitych okolicach Francji.

I tak z Cherbourg'a donoszą, że pewna kobieta już od trzech tygodni pogrążona jest w śnie.

Kilka chorych z innych okolic przeniesiono w stanie sennym do szpitala.

Ekonomista.

Odrodzenie gospodarcze Polski.

Lwów, 4. lutego.

Stan wojenny, w jakim się szósty rok z rzędu znajdujemy, wyrzucił głębokie ślady w naszym życiu gospodarczym, a przedewszystkiem w naszym życiu przemysłowym. Czego nie dokonała sama wojna, tocząca się z tylu nawrotami na ziemiach Królestwa, a do ostatnich czasów na ziemiach Małopolski, dokonali w czasie okupacyi Królestwa Niemcy, wywożąc maszyny i surowce, niszcząc iabor kolejowy z tą samą bezwzględnością, z jaką to czynili w Belgii podbitej i w północnej Francji.

Sprawiedliwość dziełowa zawiadła rachuby Niemiec i Polska z „przyjacielskiego” uścisku Niemiec wyszła zwycięsko, zjednoczone jej dzielnice zrastają się w imię, niezawisłe państwo, które wstępnym bojem odzyskała przyjaźń dawnych swoich przyjaciel, uzyskują nowych i mężnie stawia czoło swoim odwiecznym wrogom, do chwili, kiedy czas istotnego pokoju pozwoli Polsce użyć wszystkich swych bogatych sił do pracy na wewnątrz dla odzyskania swej gospodarczej niezawisłości.

Początek zroślony. Wróciło zaufanie do własnych sił, co jest początkiem odrodzenia, także na polu gospodarczym. Zwolna — niemo wszystkie niestychane i przedtem nieznanne trudności — wiel-

ki nasz przemysł dawny wraca do pracy i nowy powstaje. Wolno nam, w najwyższym zadowoleniu na to wskazać, że już dymią się kominy fabryczne w Białej—Bielsku i że niedaleki jest dzień, kiedy dymić się będą kominy największych fabryk łódzkich. Tu jednak na inny objaw naszego ekonomicznego odrodzenia chcemy zwrócić uwagę.

Rela Małopolski nietylko w politycznym, ale może jeszcze bardziej w ekonomicznym odrodzeniu naszego państwa jest za mało w Polsce doceniana. A jednak ile już dotąd wyszło zdrowej inicjatywy z małopolskich kół technicznych, przede wszystkim naszej Szkoły Politechnicznej, ile zdrowej przedsiębiorczości z małopolskich banków.

Z inicjatywy profesorów Politechniki lwowskiej Zygmunta Sochackiego i Wiesława Chrzanowskiego i byłego ministra przemysłu i handlu dra Hąci powstała w Ostrowie w Poznańskim fabryka wagonów, sfinansowana przez kapitał poznański, jako „Tow. akc. budowy wagonów w Ostrowie”. Na podstawie opracowanych projektów i kalkulacyi prof. Sochackiego, fabryka projektowana miała pierwotnie powstać w Skalinie-rzyczach, ale z powodu rozlicznych trudności powstała ostatecznie w Ostrowie i zapewne w końcu br. będzie mogła być puszczoną w ruch. W niedalekiej przyszłości nie będziemy więcej musieli sprowadzać nowych wagonów z zagranicy.

Z inicjatywy również prof. Sochackiego, prof. budowy parowozów na Politechnice lwowskiej i jednego z najzdolniejszych w tej materii fachowców, jakim Polska rozporządza, na podstawie jego projektów i kalkulacyi powstaje w Warszawie fabryka parowozów. Bank Przemysłowy i Ziemi Bank kredytowy, oba we Lwowie finansują to przedsiębiorstwo, powołując do życia „Tow. akc. budowy parowozów” na razie z kapitałem 10 milionów marek. Fabryka zajmować się będzie początkowo rzeczą dla kolejnictwa naszego najpilniejszą, mianowicie naprawą poniszczonych parowozów, a jak doniosła, to jest rzecz wymownie świadczy, że około 40 proc. lokomotyw, będących własnością polskich kolei państwowych, jest wycofanych z obiegu, bo wymagają naprawy. To też ministerstwo kolei żelaznych domaga się przedewszystkiem uruchomienia fabryki dla napraw parowozów — nowa fabryka w Warszawie będzie prawdopodobnie do trzech miesięcy puszczona w ruch (rekord iście amerykański!) — dlatego zarówno z nowo powstającym Tow. akc. budowy parowozów w Warszawie, jakoteż z zdańską firmą „Stocznia” zawarło długoletnie umowy. Tu zaznaczyć się godzi, że tylko te dwie polskie firmy wniosły korzystne dla skarbu kolejowego oferty na naprawy wagonów, podczas gdy oferty zagraniczne, oraz oferty dwóch istniejących fabryk warszawskich nosiły znamiona próby wymuszenia na państwie z powodu jego przymusowego położenia. Może jeszcze nie pora oświetlenia stosunku niektórych przemysłowców warszawskich do własnego państwa, ale w stosownej chwili trzeba będzie te stosunki omówić i oświetlić, iżby je uzdrowić.

Tak tedy dzięki inicjatywom małopolskich techników i małopolskiego kapitału bankowego powstanie w Warszawie pierwsza wielka fabryka parowozów. SZ.

Kronika „Ekonomisty”.

(Sp.) Zużytkowanie gruntów, leżących odłogiem. Problemem tym zajmuje się obecnie ministerstwo rolnictwa, które na cel powyższy proponuje kredytu do wysokości jednego miliona marek, kredyt ten jest zwrotny.

Wedle expose min. rolnictwa dra Bardła ilość ziemi leżącej odłogiem, wynosi w Polsce:

we wschodniej Małopolsce	2,209.000 mg.
na ziemiach białoruskich	2,500.000 mg.
na Wołyniu	1,500.000 mg.
w Królestwie Polsk. (22 pow.)	około 1,000.000 mg.

Ogółem ilość ziemi, leżącej odłogiem, wynosi od 7—8 milionów morgów. Działalność ministerstwa rolnictwa w kierunku zagospodarowania odłogów gruntowych iść będzie w kierunku: 1) znawożenia ziemi, 2) uprawienia ziemi, 3) obsadzenia ziemi.

Co do zużytkowania owego 1 miliona marek, to w poszczególnych prowincjach zużytkowaliby:

na Małopolskę zachodnią	50 milionów mk.
na Małopolskę wschodnią	400 milionów mk.
na Kongresówkę	250 milionów mk.
na kresy wschodnie	100 milionów mk.
rezerva	200 milionów mk.

(Sp.) Zniesienie sekwestru złota i srebra. Na jednym z ostatnich posiedzeń sejmowych przyjęto wniosek rządu o uchylenie mocy obowiązującej ustawy z 7. listopada 1919 r. o przymusowym wykupie monet złotych i srebrnych oraz złota i srebra w stanie nieprzerobionym. W ten sposób zniesione zostanie zajęcie złota i srebra, zarządzenie, które ze względów technicznych nie było przeprowadzalne. Natomiast rząd usiłuje inną drogą uzyskać zapasy złota. Najnowsza ustawa cłowa zawiera postanowienie, iż cło opłacane być może w złocie, w markach zaś jedynie za dopłatą (agio). Dopłata ta wynosiła dotąd 200 proc., obecnie zaś podwyższona została do 900 proc., tak, iż importy będą mieli do wyboru opłatę w złocie, albo w markach, ale w dziesięciokrotnej sumie. Tą drogą spodziewa się rząd uzyskać większe ilości złota. A że nie można stać na zasadzie sekwestru złota przy równoczesnym żądaniu, by cło w złocie było opłacane, przeto ustawa o sekwestrze złota i srebra zostanie zniesiona.

OGŁOSZENIA.

Ochrona lokatorów

wzywa wszystkich lokatorów, którym gospodarze podwyższyli czynsze, o zgłoszenie się w Biurze Ochrony lokatorów, pl. Akademicki 1, l. p. między godziną 2 a 4 po południu. 1932

NAUKA I WYCHOWANIE

== NOWY KURS PRZYGOTOWAWCZY ==

do rządowego egz. z rachunkowości państwowej (zamiejscowych przygotowuje się w drodze korespondencyi) oraz stenografii polskiej

rozpocznie się dnia 5 i 6 lutego b. r.

KONCES. PRAKTYCZNE

KURSA RACHUNKOWOŚCI
ZYGMUNTA OLSZEWSKIEGO

Lwów — Kurkowa I. 38 II. p.

Wpisy co ziennie od 3—4 popoł. 19609

PARCELACYA:

Na mocy upoważnienia G. U. Z. w Warszawie z dnia 31. października 1919 r. L. 9067, parceluje Wydział parcelacyjny Ziemijskiego Banku kredytowego we Lwowie majątki ziemskie bez osobnego zezwolenia U. Z. Potrzebującym pomocy parcelantom udziela Ziemijski Bank kredytowy pożyczek hipotecznych spłacalnych w 10-ciu lub 15-tych latach. — Umowy zawiera i wyjaśnić udziela: Wydział parcelacyjny Ziemijskiego Banku kredytowego (Spółka rolnicza, Lwów ul. 3-go Maja I. 12, mezanin, II. schody) w godzinach od 9-tej do 1-szej przed południem i od 4-tej do 7-mej po południu

19755

Dotrzebny instruktor dla przygotowania do VI realnej na prowincję. Zgłoszenia od 1-3. Długosza 13, drzwi 4. 19845

Wpisy na naukę kaligrafii i niem. stenografii w koncepcy szkole S. Nussdorfa, przyjmuje się codziennie, ul. Jagiellońska 11a. 10813

Nauki życia domowego ucznia V. lub VI gimn. poszukuje się dla uczenia L. gimn. ul. Kochanowskiego 130 l. p. 19822

24 Batorego, „Ecole Française“. Najszybsza metoda wyuczenia języków obcych. Rodowite s. ty. 19711

POSADY I PRACE

Asystent farmacji poszukuje sustentacji. Maurycy Grünhaut u Ch. Guttmanna, Lwów, Sykawska 35. 19633

Solicytatora rutynowanego i dobrze poleconego poszukuje adwokat na prowincji. Oferty z wymaganiami co do płacy do biura dzienników B. Źicka, Lwów, ul. Kościuszki 2. 19353

Magazyniera, buchaltera i inne sły kancelaryjne, przysiężmie Etap jeńców P. U. Jenowska 120. 19848

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Salon meblowy, sypialnie i różne inne meble okazynie, „Doroteum“ Sapiehy 34. 19793

Sprzedam okazynie hiszpański kostium codzienny, nową suknię wiewiórkową iia, na osobę średnią, plac Biłczewskiego 4, drzwi 8, od godz. 11-3. 19868

Czarne dzetowe przykrycie na sunię balową, okazynie do sprzedania. Janowska 52 l. p. drzwi 7. 19811

Pałac-Piatrowe wille o trzech frontach. Dwa mieszkania po 7 pokoi frontowych, przedpokój, łazienka gazowa, elektryka, wodociągi, komfort, sutereny, duży park 800 sążni, stajnia, wozownia i garaż, położenie przy stacy tramwaju, blisko śródmieścia, jedno z powyższych mieszkań wolne zaraz do objęcia przez kupującego. Wiadomość u pełnomocnika i zastępcy prawnego Dra Alojzego Krasa, adwokata we Lwowie, pl. Maryacki 6 i 7 nad inem „Ucucha“. 19814

Maszyny do pisania kupuje biuro filatelistyczne, Kościuszki 1. 19815

Sypialnia w stylu staroniemieckim do sprzedania przy ul. Romanowicza 10. mezanin, drzwi na lewo, między g. 2 i 4. 19791

Marki pocztowe polskie, austriackie i wszelkie inne jakoteż zbiory kupuje stale filatelista, Kościuszki 1. 19336

Ubranie granatowe: prawie nowe dla szczupłego mężczyzny za Mk. 1300 do sprzedania. Szeptyckich 31/1 na lewo od 1-3. 19807

Pianino w bardzo dobrym stanie do zbycia, ul. Żywniska 7, l. p. na lewo. 19827

ZGUBIONO — ZNALEZIONO

Zgubiono najprawdopodobniej w tramwaju lub w Dyrekcji oficjalny sygnet z literami L. O. Uczciwy znalezcza otrzyma 50 kor. nagrody. Zgłoszenia w Administracji pod „L. O.“ 19350

ROZMAITE

Krawaty robę i przerabiam z dostarczonego materiału. Kalecza 11, parter. 3.54

W sklepie rejonowym, ul. Zybliewicza 23, do nabycia codziennie świeże jaja po K. 1.70. Przy większych ilościach znaczny opust. Tamże masło i inne produkty wiejskie. 19385

Do wyczerzawienia ogród kilka morgów. Wiadomość: ul. Strylska 12, Lwów. 19361

Poszuuję wody z turbiną o sile 40 HP. w dobrej okolicy wiejskiej blisko miasta. Pośle nielwo zostanie dobrze wynagrodzone. I. Friedländer, Lwów, ul. Bajkowska 11a. 19757

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista Dr. PRISCI, ul. Wałowa 1. II. — Wstrzykiwanie preparatu Neoalversanu tylko przed południem. 3232

Ekspozytura Cekaduru we Lwowie

Dotrzebne kierowników kolumn epidemicznych (medycyn) i desyferacyjnych i w. Zgłoszenia z referencjami przyjmują biuro ekspozycyjne ul. Mickiewicza 16. 19812

DO WYROBU
Dachówek cementowych
polecamy najbardziej udoskonaloną
Maszynę to kowal pat. „Lauszera“
Dzienna produkcja do 800 sztuk, jak również wszelkie inne maszyny i formy do wyrobu cegieł, pustaków, rur kanalizacyjnych, sączków do drenowania, słupów parkanowych i t. d.
Fabryka maszyn BRACI HOFFMANN w Łodzi, ul. Kilińskiego 154.
Na żądanie wysyła się katalog Nr. 22 bezpłatnie. 19639

Pończochy, skarpetki i rękawiczki
krajowe i zagraniczne, po cenach fabrycznych, wysyła na prośbę 19835
N. FISZER
WARSZAWA; ul. Nowolipie 20.
Towar niedoprowadzający przyjmujemy z powrotem.
Zastępcy na Galicyę poszukiwani.

WYRÓB KRAJOWY!
„AIDA“
19764
TUTKI I BIBULKI CYGARET.
NAJPRZEDNIEJSZEJ PRZEDWOJEN. JAKOŚCI

Siatki gazowe i szkiełka
poleca po cenach fabrycznych
OSKAR FASSLER
magazyn lamp elektrycznych 1935
LWÓW, Sykawska 23 — pl. Maryacki 4.

AUTOMOBILE
1977
KUPUJE
Sika auto mob.
MOTOR
LWÓW
Kocernica 54.

CZAS
odnowić przedpłatę!

SZKŁO OKIENNE
w ładunkach całowagonowych dostarcza
ARTUR LORIE
Kraków, Starowisła 19. 19752

100 - KROTNY
zysk daje pieniądź
wydany na reklamę
w Gazecie „Wieczornej“
i „Porannej“.

OD ROKU 1880 ISTNIEJĄCY
HANDEŁ HERBATY I KAWY
EDMUNDA RIEDLA
WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO 3.
POLECA 19391
HERBATĘ ANGIELSKĄ
W NAJPRZEDNIEJSZYCH GATUNKACH.

Otwarcie Biura dostawy bagażu.
Lwowska Dyrekcja kolei państwowych ogłasza: Biuro dostawy bagażu na głównym dworcu we Lwowie, którego czynności z powodu wypadków wojennych swego czasu zastanowiono, zostało z dniem 27 stycznia b. r. ponownie otwarte.
Zlecenia, dotyczące się dostawy bagażu i tobołków ręcznych z głównego dworca do pomieszczeń i hoteli przyjmuje się przy okienku umieszczonym w hali przyjazdowej na głównym dworcu we Lwowie, po prawej stronie, tuż przed wyjściem do miasta.
Zlecenia na dowóz bagażu z miasta do głównego dworca przyjmuje biuro kolejowej ekspedycji bagażu Stanisława Sokolowskiego (ul. Kółkarska 8) oraz Biuro dzienników St. Sokolowskiego (ul. Jagiellońska 7).
Za dostawę bagażu pobiera się następujące należności:
A) za dostawę z dworca do miasta do 10 kg. 8 K, do 20 kg. 10 K, za każde dalsze 20 kg. więcej o 4 K.
B) za dostawę z miasta na dworzec: powyższe należności z dodatkiem 250 K za każde rozpoczęte 50 kg. wagi.
C) za przeniesienie tobołków bagażowych na piętra względnie z pięter na dół 2 K za każde rozpoczęte 50 kg. wagi. 19834

KAŻDY POLACZ MUSI PRZYZNAĆ,
ŻE TUTAJ I BIEŻĄCY CYGARETOWE
„SOLALI“
SĄ NAJLEPSZE.

ZAKŁADY TECHNICZNE
Inżynierowie MUND i HORNIKER
B.uro: LWÓW, ul. Łyczakowska 1. 40.
Adres telegramów: ZETTE — LWÓW.
Urządzenia kompletne fabryk, zakładów przemysłowych i elektrycznych wraz z montażem, puszczeniem w ruch i późniejszą fachową kontrolą ruchu.
NOWE MOTORY ROPNE DIESLA
60, 65 i 100 KM z gwarancją fabryczną zużycia ropy mogą być w przeciągu 3-4 miesięcy dostawione, zmontowane i oddane kompletnie gotowe do użytku
Zakupujemy używane motory ropne, lokomobile parowe, maszyny elektryczne, maszyny dla różnych celów przemysłowych i całe urządzenia fabryczne. 19853

Nakładem „Spółki Wydawniczej“
Drukarni Spółki drukarskiej „Prasa“ ul. Sokolska 4

Redaktor naczelny Dr. ROGER BATTAGLIA
Zastępca redaktora naczelny i redaktor odpowiedzialny JERZY KONARSKI